

BUDAPEST, 1945-1955

Rendkívüli kiadás

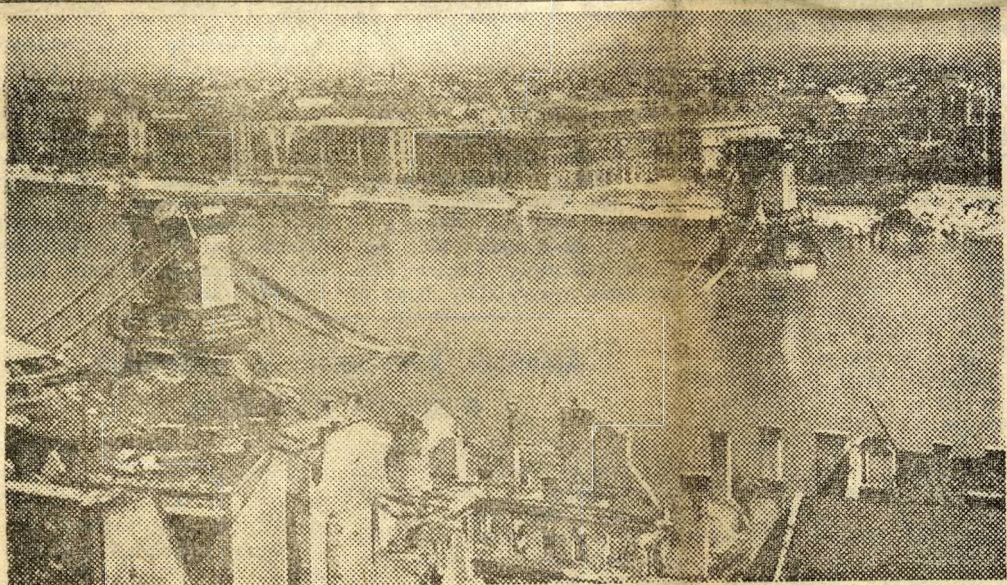
Uj Szó

I. EGYVOLTAM L. SZERDA
1945 FEBRUÁR 14
SZERDA

KIADJA
A HADRAKELL
YÖRÖN HADSEREG
POLITIKAI
OSZTÁLYA

BUDAPEST SZABAD

Sztálin marsall napiparancsa

Akik megmentették gyermekeinket

A Béke úti új házak egyik csoportja

BUDAPEST LAKÓI!

**Haladéktalanul jöjjetek fel a pincéből!
Hozzátok lakható állapotba otthonaitokat!
Takarítsátok el a romokat!
Magyar Kommunista Párt**

AZ UTOLSÓ NAPOK

A LEGKÖZELEBBI ÓRÁK-
BAN el kellett dőlnie Buda
sorsának.

A bekerített seregnek nem maradt többé reménye. Hitler támadása Budapest ellen már február elején kudarcba fulladt. A »katlan« katonaságát hivatalosan nem is értesítették erről a sikertelenségről. A »Führer« semmi okosabbat nem talált, mint azt, hogy a »német csapatok budapesti sikereiért« kizárólagosan vezérezredesi címet és »lovagkeresztet a tölgyfalombbal« adományozzon a bekerített hadseregcsoport parancsnokának, Pfeffer-Wildenbruch tábornoknak. Egyidejűleg megismételte parancsát: »kiktartani az utolsó katonáig«.

Ez a kizárólagos segítséget a Budán körülvevő ellenségnek, mint amennyit annak idején Paulus marsallbotja segített a Sztálingrádnál bekerített németeknek. Az utolsó erősített vonal áttörésével elérkezett a budapesti »katlan« döntő órája.

A szovjet csapatok növekvő csapásaitól végleg kimerült az ellenség ereje. Ehhez járult, hogy a németeknek elfogyott a lőszerük és a benzinjük. Egyik ágyú a másik után hallgatott el: vagy a szovjet tüzéség lőtte szét, vagy elfogyott a lőszer. Elfogyott az élelem. Egyetlen száraz kenyér 16 katonára osztott meg. Ötven grammra szállították le a napi kenyérfejadagot. A katonák ki voltak merülve és harci szellemük meggyengült. Budának nedves földalatti helyiségeiben szinte egymás hegyén-hátán fekiüdtek a sebesültek. A halottakat nem te-

mették el. A katonák naponta tucatjával haltak meg végkimerülésben. Nem volt többé miben reménykedniük.

Parancsnokságunk számolt vele, hogy a végtelenségig elkeresedett németek bármiféle kalandba belebocsátkoznak. A Budapest környékén levő csapatokat előre harcckészültségbe helyezték. Az utászok Buda utcáin újabb barikádokat építettek. A tüzfegyvereket mélyen lépcsőzött védelemre osztották el. Mindez az elővigyázat szükségesnek bizonyult. Pfeffer-Wildenbruch, tudomást szerezve az utolsó megerősített vonal áttöréséről és a Gellérthegy bekerítéséről, elhatározta, hogy »va-ban-que«-ot játszik. Parancsot adott a »katlan« csapatainak, hogy készüljenek a kitorésre.

Hogy javítsák a katonák hangulatát, értesítették őket, hogy a front északnyugaton húsz kilométernyire van Budapesttől. Minden német, aki csak mozdulni tudott, karabélyt vagy géppisztolyt, gránátot és hatvan töltényt kapott. A sebesülteket sorsukra hagyták.

FEBRUÁR 11-ÉN a bekerített hozzáfogtak, hogy tönkretessék az ágyúkat és gépkocsikat. Mindez csöndben történt. Hogy fel ne keltsék a szovjet csapatok figyelmét, tilos volt a robbantás.

Ezekben az utolsó órákban a német katonák százai próbálkoztak szökéssel. Belátták, hogy a kitorési kísérlet semmi eredménnyel sem járhat. A katonák nem akartak előjönni az óvóhelyről, igyekeztek a házakban és pincékben meg-

bújni, hogy az első alkalommal megadják magukat. A tisztek fegyverrel fenyegetőzve kergették ki őket az utcára. Sok szökevényt a helyszínen löttek agyon.

Este nyolc órakor minden német osztag a sötét Máriatéren gyülekezett. A tisztek kiadták az utolsó utasításokat. A katonáknak kihirdették: »Aki lemarad, csatlakozzék más osztagokhoz. Végső esetben mindenki meneküljön, úgy, ahogy tud.«

Este 9.30-kor a német oszlopok mélyeséges csendben megindultak az északnyugat felé vivő utcákon.

Sötét, nyirkos éj volt. Sűrűn hullott a hó, a lövöldözés csaknem teljesen szünetelt. De a barikádokon a figyelők nem hűnták le a szemüket. A csapatok már tudták, hogy a németek készülnek valamire.

Amint az ellenség első láncája megjelent az utcán, ágyú- és aknatüz csapatok rájuk. A lövegek és az aknák az emberbörtöm sűrűjébe találtak, a géppuska egyik rendet vágta a másik után, de hátulról, a holttesteken keresztül, ordítva és lövöldözve újabb és újabb német tömegek jöttek.

Az a barikád, amelyet Grigorjev gárdaszázados zászlóalj védett, száz és száz ellenség nyomásának állt ellen. Noszati géppuskás egyetlen sorozattal húsz németet terített le. Mojszejenko gárdista ágyúja közvetlen irányzással lőtte a támadó hitleristákat és a tüzérek állása körül reggel több mint félszáz német holttest feküdt.

De egyes németeknek még sikerült a barikádokig